

Näyttelysääntöjä täydentävät ohjeet sekä näyttelyiden järjestämisohjeet **(Kennelliiton hallitus 11.12.2014, voimassa 1.1.2015 alkaen)**

A. Näyttelysääntöjä täydentävät ohjeet

- A.1. Yleistä
- A.2. Osallistumisoikeus
- A.3. Ilmoittautuminen
  - A.3.1. Yleistä
  - A.3.2. Luokat ja niiden vaihtaminen
  - A.3.3. Maksut ja maksupalautukset
  - A.3.4. Ilmoittautumisen peruuttaminen
- A.4. Sertifikaatti
- A.5. Kansainvälinen sertifikaatti I. CACIB
- A.6. Siirto rodusta tai rotumuunnoksesta toiseen
- A.7. Kivesvikaisuus ja sen toteaminen
- A.8. Sekarotuisuus ja sen toteaminen
- A.9. Viaksi katsottavan tai muun ominaisuuden korjaaminen tai muuttaminen
- A.10. Koiran käyttäytymisestä näyttelyssä tehtävät ilmoitukset, niiden käsittely ja seuraukset
- A.11. Näytteilleasettajaa koskevia määräyksiä
- A.12. Ulkomuototuomarit
  - A.12.1. Ulkomuototuomarikohtainen koiramäärä
  - A.12.2. Ulkomuototuomarimuutokset
  - A.12.3. Ulkomuototuomarin oikeudet arvostella ryhmäkilpailuja
  - A.12.4. Ulkomuototuomarin esteellisyys
- A.13. Koirien arvostelu
- A.14. Arvosteluluokat
- A.15. Palkinnot
- A.16. Muut ohjeet
- A.17. Valitukset

B. Näyttelyiden järjestämisohje

- B.1. Järjestämisoikeus
  - B.1.1. Suomen Kennelliitto
  - B.1.2. Kennelipiirit
  - B.1.3. Kennelipiirien jäsenyhdistykset
  - B.1.4. Rotujärjestöt ja rotua harrastavat yhdistykset
  - B.1.5. Poikkeaminen kennelipiirien rajoista
- B.2. Näyttelylajit
  - B.2.1. Kansainväliset näyttelyt
  - B.2.2. Kaikkien rotujen näyttelyt
  - B.2.3. Ryhmänäyttelyt
  - B.2.4. Erikoisnäyttelyt
  - B.2.5. Tukinäyttelyt
- B.3. Näyttelyiden hakumenettely
  - B.3.1 Yleistä

- B.3.2 Kansainväliset ja kaikkien rotujen näyttelyt
- B.3.3 Ryhmänäyttelyt
- B.3.4 Erikoisnäyttelyt
- B.3.5 Tukinäyttelyt
- B.4. Näyttelyiden ajallinen sovittaminen
- B.5. Tulosten toimittaminen
- B.6. Näyttelymaksuosuus
- B.7. Näyttelytoimikunta
  - B.7.1 Toimikunnan kokoonpano
  - B.7.2 Näyttelyn sihteeri
  - B.7.3 Näyttelyohjaaja
- B.8. Näyttelypaikka
- B.9. Näyttelystä tiedottaminen
  - B.9.1 Ilmoitus Koiramme -lehdessä
  - B.9.2 Tiedote
- B.10. Ilmoittautumisten käsittely ja näyttelyluettelo
  - B.10.1 Ilmoittautumisten vastaanotto
  - B.10.2 Aikataulun laadinta
  - B.10.3 Kirjeet näytteilleasettajille
  - B.10.4 Näyttelyluettelo
- B.11. Ulkomuototuomarit
  - B.11.1 Ulkomuototuomarilistan laadinta
  - B.11.2 Yhteydenpito ulkomuototuomareihin
  - B.11.3 Ulkomaisten ulkomuototuomareiden ohjaus
  - B.11.4 Harjoitusarvostelijat
- B.12. Kehätoimitsijat
- B.13. Eläinlääkäri
- B.14. Kulukorvaukset ja niiden maksaminen
  - B.14.1 Matkakorvaus
  - B.14.2 Majoitus
  - B.14.3 Päiväraha
  - B.14.4 Muut määräykset
  - B.14.5. Muuta huomioitavaa
- B.15. Kennelliiton neuvontapiste
- B.16. Poikkeukset

Liitteet

1. Rotumuunnokset, jotka kilpailevat omina rotuinaan
2. Suomessa hyväksytyt rodut, jotka eivät ole FCI:n hyväksymiä ja joille ei jaeta CACIBia sekä FCI:n toistaiseksi hyväksymät rodut, joille ei vielä jaeta CACIBia
3. Siirto rodusta tai muunnoksesta toiseen – mahdolliset rodut ja perusteet
4. Rotujärjestöt, jotka voivat järjestää yhden näyttelyn vuodessa ohjeen mukaisesti

A. Näyttelysääntöjä täydentävät ohjeet

A.1. Yleistä

Koiran hyvinvoinnin huomioonottaminen on ensiarvoisen tärkeää kaikissa koiranäyttelyissä.

A.2. Osallistumisoikeus

Koira voi osallistua näyttelyyn, jos se on rekisteröity johonkin Fédération Cynologique Internationalen (jäljempänä FCI) tunnustamaan koirarekisteriin. Rodun tulee olla FCI:n tai Pohjoismaisen Kennelunionin PKU:n hyväksymä.

Näyttelyyn osallistuvan koiran tiedot on oltava näyttelyluettelossa. Näyttelyluettelosta puuttuva koira voidaan arvostella vain, jos virhe on ollut näyttelytoimikunnan aiheuttama. Kaikkien näyttelyyn osallistuvien koirien on oltava rokotettu Suomen Kennelliiton – Finska Kennelklubben ry:n (jäljempänä Kennelliitto) voimassaolevien rokotusmääräysten mukaisesti ja koirien on muutoinkin täytettävä em. ohjeessa tartuntatautien leviämisen varalta annetut määräykset.

Kaikkien näyttelyyn osallistuvien koirien on täytettävä Kennelliiton voimassaolevat tunnistusmerkintämääräykset. Tunnistusmerkintöjen tarkastaminen on näyttelyjärjestäjän vastuulla ja tunnistusmerkinnät tarkastetaan pistokokein.

Rokotusmääräysten noudattamisen valvonta on näyttelyn järjestäjän vastuulla.

Rokotustodistukset voidaan näyttelyn järjestäjän harkinnan mukaan tarkastaa pistokokein, mikäli koiramäärä on yli 2000.

Näyttelypaikalle ei ilman näyttelytoimikunnan lupaa saa tuoda koiria, joita ei ole ilmoitettu näyttelyyn. Jos ulkopuolisten koirien tulo näyttelyalueelle sallitaan, koirat on ehdottomasti tarkastettava samalla tavoin kuin näyttelyyn ilmoitetut koirat ja niiden on täytettävä edellä mainitut Kennelliiton voimassaolevat rokotus- ja terveys- sekä tunnistusmerkintä määräykset. Nartun astuttaminen näyttelyalueella on kielletty. Näyttelyalueelle ei saa tuoda narttua, jonka oletettuun synnytsaikaan on vähemmän kuin 30 vuorokautta eikä narttua, jonka synnytyksestä on kulunut alle 75 vuorokautta.

Koiranpentujen tuominen näyttelyalueelle myyntitarkoituksessa sekä pentujen kaupittelu ja luovutus näyttelyssä ja sen välittömässä läheisyydessä on ehdottomasti kielletty.

Henkilö, jolla on eläintenpitokielto, ei voi osallistua näyttelyyn näytteilleasettajana tai koiran esittäjänä.

A.3. Ilmoittautuminen

A.3.1. Yleistä

Kansainvälisiin ja kaikkien rotujen näyttelyihin ilmoittautumisaika päättyy viimeistään kuukautta, ryhmä- ja erikoisnäyttelyihin viimeistään kahta viikkoa ennen näyttelyajankohtaa. Ilmoittautumisaika voi olla lyhempi, mikäli näyttelyjärjestäjällä on siihen valmius.

Virallisessa Koiramme-lehden Kennelliiton tiedotuksia-osiossa (jäljempänä Koiramme-lehdessä) ja näyttelyn tiedotteissa annettua ilmoittautumisaikaa ei saa kuitenkaan muuttaa, lyhentää tai pidentää.

Ilmoittautumisen täytyy olla todistettavasti maksettu (kuitti) viimeisenä ilmoittautumispäivänä ja lähetetty (postileima) viimeistään viimeistä ilmoittautumispäivää seuraavana ensimmäisenä

arkipäivänä. Mikäli ilmoittautuminen ei ole saapunut näyttelyn järjestäjälle viikon sisällä viimeisestä ilmoittautumispäivästä, voi näyttelyn järjestäjä katsoa ilmoittautumisen myöhästyneeksi.

Näyttelyn järjestäjä ei vastaa postissa kadonneista tai viivästyneistä ilmoittautumisista.

Ilmoittautuminen on mahdollista myös ainoastaan sähköisesti, mikäli näyttelyn järjestäjä niin haluaa. Sähköisen ilmoittautumisen ehdoton edellytys on, että ilmoittautumismaksu suoritetaan ilmoittautumisen yhteydessä ja että ilmoittautuja voidaan luotettavasti yksilöidä.

Pelkkä maksukuitti ei ole ilmoittautuminen. Myöhästyneet ilmoittautumiset palautetaan. Käyttö- ja valioluokkaan ilmoitettaessa Kennelliitossa rekisteröidyiltä koirilta ei vaadita todistusta näihin luokkiin vaadittavista tuloksista. Muiden maiden rekisterissä olevilla koirilla on oltava valionarvotodistus ja/tai käyttökoetodistus ilmoittautumisen liitteenä.

Käyttökoetodistuksen on oltava myönnetty siinä FCI:n jäsenmaassa, jossa koiran haltijalla ja/tai omistajalla on vakituinen asuinpaikka.

Koiran ilmoittautumisasiakirjoihin on tarvittaessa liitettävä eläinlääkärin todistus hännän amputoinnista. Osittain tai kokonaan suomalaisomistuksessa olevalta koiralta vaaditaan, että todistus on Kennelliiton eläinlääkintälomakkeella.

A.3.2. Luokat ja niiden vaihtaminen

Kansainvälisissä, kaikkien rotujen ja ryhmänäyttelyissä ei saa olla luokkia alle 7 kk:n ikäisille koirille. Rotujärjestöjen ja rotua harrastavien yhdistysten itse järjestämissä erikoisnäyttelyissä saa olla ns. pikkupentu-luokka 5 - alle 7 kk ikäisille koirille.

Jos näyttelyssä järjestetään muita kuin säännöissä ja ohjeissa mainittuja luokkia tai kilpailuja, niistä on oltava maininta näyttelyn tiedotteissa.

Koiran voi ilmoittaa näyttelyyn vain siihen luokkaan, johon sillä on ilmoittautumishetkellä koetai näyttelytulostensa perusteella osallistumisoikeus.

Ilmoittautumisajan päätyttyä luokkaa voi vaihtaa vain, jos koira saavuttaa käyttöluokkaan oikeuttavan tuloksen Suomessa tai Pohjoismaissa (koira voidaan siirtää käyttöluokkaan). Ilmoittautumisajan päätyttyä luokkaa voi vaihtaa myös jos ilmoittautumisessa on tapahtunut näyttelysääntöjen vastainen virhe (koira on ilmoitettu luokkaan jossa sillä ei ole ikänsä tai koetulostensa perusteella oikeutta kilpailla). Jos koira ilmoittautumisajan päätyttyä saavuttaa Suomen muotovalion arvon, se on siirrettävä valioluokkaan. Valioluokkaan ei kuitenkaan saa ilmoittautumisajan päätyttyä siirtää koira, joka on ilmoitettu käyttö- tai veteraaniluokkaan.

A.3.3. Maksut ja maksunpalautukset

Ilmoittautumismaksut määrää näyttelytoimikunta. Kennelliitto määrää junior handler -kilpailujen korkeimman sallitun osallistumismaksun vuosittain. Kasvattaja- ja jälkeläisluokista ei peritä ilmoittautumismaksua.

Näyttelyn järjestäjä voi halutessaan käyttää ilmoittautumisajan, näyttelyluokan ja/tai näyttelyasettajän näyttelyyn ilmoittamien, hänen omistamiensa koirien lukumäärän mukaan porrastettuja ilmoittautumismaksuja. Käytettäessä ilmoitettujen koirien lukumäärään perustuvia porrastettuja ilmoittautumismaksuja lasketaan ensimmäisiksi koiriksi vain kunkin ilmoittautumisjakson alentamattomat ilmoittautumismaksut. Ilmoittautumismaksut sekä niiden mahdolliset porrastusperusteet on selkeästi ja sitovasti mainittava Koiramme-lehdessä ja näyttelyn tiedotteissa. Näyttelyasettajän pyynnöstä palautettavista ilmoittautumismaksuista (ks. Koiranäyttelysäännöt kohta 5) voidaan vähentää pankkikulut.

Näyttelytoimikunnan on em. tapauksissa palautettava ilmoittautumismaksu neljän viikon kuluessa siitä, kun näytteilleasettaja on toimittanut pankkiyhteystietonsa toimikunnalle. Näytteilleasettajan tekemiä matkoja näyttelypaikkakunnalle tai muita kuluja ei korvata.

A.3.4. Ilmoittautumisen peruuttaminen

Ilmoittautumista ei voi peruuttaa sen jälkeen, kun se maksuineen on toimitettu näyttelyn järjestäjälle, vaikka ilmoittautumisaika ei olisi vielä mennyt umpeen. (ks. Ulkomuototuomarimuutokset, kohta A.12.2).

A.4 Sertifikaatti

Koira ei voi vastaanottaa sertifikaattia, mikäli sillä on Suomen muotovalion arvoon oikeuttavat näyttelytulokset tai siltä puuttuu muotovalion arvosta vain siihen määrätyt lisävaatimukset. Mikäli sertifikaatti on kehässä jaettu koiralle, jolla ei olisi ollut oikeutta vastaanottaa sitä, siirrettään sertifikaatti tulostallennuksen yhteydessä varasertifikaatin saaneelle koiralle.

A.5 Kansainvälinen sertifikaatti eli CACIB

Kansainvälisessä näyttelyssä ulkomuototuomari voi esittää CACIBia parhaaksi katsomalleen urokselle ja nartulle, mikäli pitää niitä kansainvälisen muotovalion arvoisina. Toiseksi parhaaksi katsomalleen urokselle ja nartulle ulkomuototuomari voi esittää vara-CACIBia. Suomalaisille roduille CACIB ja vara-CACIB on kuitenkin jaettava parhaille SA:lla palkituille uroksille ja nartuille, jotka ovat oikeutettuja kilpailemaan CACIBista ja vara-CACIBista.

Mikäli CACIBin saanut koira on jo kansainvälinen muotovalio tai se ei muutoin täytä FCI:n kulloinkin asettamia edellytyksiä CACIBin saamiselle, FCI vahvistaa tuomarin esittämän CACIBin vara-CACIBin saaneelle koiralle, mikäli se täyttää ko. edellytykset. Näyttelypaikalla ei voi kieltäytyä vastaanottamasta ko. palkintoja, vaikka koira olisikin kansainvälinen muotovalio.

FCI määrää kulloinkin rodut ja rotumuunnokset, jotka voivat kilpailla CACIBista (Liite 1). Kennelliitto anoo CACIBit FCI:ltä kolmen kuukauden sisällä näyttelyn päättymisestä.

A.6 Siirto rodusta tai rotumuunnoksesta toiseen

Siirrot rodusta tai rotumuunnoksesta toiseen tapahtuvat liitteen 3 mukaisesti. Tarkastuksen suorittaa rodulle pätevä ulkomuototuomari ennen kyseisten rotujen arvostelun aloittamista. Mikäli ulkomuototuomari mittauksen tai arvioinnin tuloksena toteaa koiran kuuluvan toiseen rotuun tai rotumuunnokseen, on täytettävä virallinen ”Siirto rodusta toiseen” -lomake. Yksi lomakkeen jäljennös annetaan näytteilleasettajalle ja muut liitetään näyttelyarvostelulomakkeeseen.

Koira on arvosteltava heti samassa näyttelyssä siinä rodussa tai rotumuunnoksessa, johon se siirrettiin, eikä se myöhemminkään saa jatkaa kilpailemista aiemmassa rodussaan tai rotumuunnoksessa. Rodusta tai rotumuunnoksesta toiseen tapahtuneen siirron jälkeen kaikki koiran aikaisemmat näyttelytulokset mitätöidään.

Kennelliitto tekee muutokset koirarekisteriin ja lähettää uuden rekisteritodistuksen suomalaiselle näytteilleasettajalle. Uudesta rekisteritodistuksesta peritään vain toimituskulut. Ulkomaisen näytteilleasettajan kotimaan kennelliitolle lähetetään tiedot koiran siirrosta rodusta tai rotumuunnoksesta toiseen.

Kennelliiton toimisto voi myös tehdä siirron kahden rodulle pätevöidyn kotimaisen ulkomuototuomarin ”Siirto rodusta toiseen” -lomakkeella antaman lausunnon perusteella. Siirto voidaan tehdä vain kerran. Kennelliitto voi kuitenkin omistajan kirjallisen anomuksen perusteella oikaisuta tehdyn rotumuunnoksesta toiseen siirron rodun rotujärjestön antaman lausunnon perusteella.

la. Anomuksen liitteenä tulee olla myös kahden rodulle pätevöidyn kotimaisen ulkomuototuomarin antama yhteinen lausunto.

A.7 Kivesvikaisuus ja sen toteaminen

Ulkomuototuomari tarkastaa arvostelun aikana kaikkien uroskoirien kivekset.

Myös pentuluokassa (7 kk - alle 9 kk, erikoisnäyttelyissä myös 5 kk - alle 7 kk) kilpailevalla uroksella on oltava normaalit kivekset.

Mikäli uros on kastroidu sairauden tai vamman takia, on siitä esitettävä rotukehässä Kennelliiton hyväksymä eläinlääkärintodistus, josta ilmenee, että uroksella on ollut vähintään 6 kk iässä normaalit kivekset.

Mikäli arvosteleva tuomari toteaa koiran kivesvikaiseksi, koiraa ei arvostella ja arvostelulomakkeeseen merkitään syy. Jos kyse on pentuluokan koirasta, sille annetaan kirjallinen arvostelu, mutta sitä ei sijoiteta.

A.8 Sekarotuisuus ja sen toteaminen

Mikäli arvosteleva ulkomuototuomari epäilee koiran olevan sekarotuinen, lausunto kirjataan arvostelulomakkeeseen. Hän ja toinen ko. rodulle pätevyity ulkomuototuomari vahvistavat lausunnon allekirjoituksellaan.

Kennelliiton hallitus voi poistaa ko. koiran koirarekisteristä saatuaan tiedon asiasta sekä hankittuaan tarpeelliseksi katsomansa selvityksen koiran sekarotuisuudesta.

A.9 Viaksi katsottavan tai muun ominaisuuden korjaaminen tai muuttaminen

Mikäli ulkomuototuomari koiraa arvostellessaan toteaa tai epäilee, että sille on tehty jokin sääntöjen vastainen toimenpide sen ulkomuodon muuttamiseksi, ainoastaan hän voi käynnistää toimenpiteet asian tutkimiseksi.

Näyttelysäännön vastaisia käsittelyjä koskevista selvistä epäilyistä on tehtävä ko. ulkomuototuomarin allekirjoituksella varustettu merkintä arvostelulomakkeeseen. Koiralle annetaan EVA, koska sitä ei voida kaikilta osin arvostella.

Sääntöjen vastaisen menettelyn tutkimiseksi on näyttelytoimikunnan valtuuttamalla henkilöllä oikeus ottaa koirista tarvittavia näytteitä näyttelyn aikana tai viiden vuorokauden kuluessa näyttelyn päättymisestä.

Antidopingsäännön mukaan tavanomaiset turkin hoitoon, pesuun ja trimmaukseen tarvittavat aineet kuitenkin sallitaan. Aineiden käyttämisellä ei saa pyrkiä vaikuttamaan koiran suorituskykyyn, karvan laatuun, väriin tai karvapeitteen muotoon. Niiden käyttäminen ei myöskään saa aiheuttaa haittaa koirien terveydelle ja hyvinvoinnille.

A.10 Koiran käyttäytymisestä näyttelyssä tehtävät ilmoitukset, niiden käsittely ja seuraukset

Toiminta ja seuraukset laatuarvostelussa

Koiran saatua kolme kertaa laatumaininnan hylätty sillä perusteella, että koira on selvästi vihainen, Kennelliitto voi asettaa koiran näyttelykieltoon, jonka pituus määrätään tapauskohtaisesti. Koiralle voidaan asettaa näyttelykielto jo yhden vihaisuuden vuoksi saadun laatumaininnan hylätty perusteella, mikäli tapauksen seuraukset ovat olleet vakavat. Näyttelykiellon pituutta määrättäessä otetaan erityisesti huomioon tapausten seuraukset ja niiden vakavuus.

Toiminta ja seuraukset laatuarvostelun ulkopuolella

Koiran hyökättyä tai käytyä kiinni ihmiseen tai toiseen koiraan näyttelyalueella tai sen välittömässä läheisyydessä siten, että koirasta on tehty ilmoitukset kolmesta eri tapauksesta, Kennelliitto voi asettaa sen näyttelykieltoon, jonka pituus määrätään tapauskohtaisesti. Koiralle voidaan asettaa näyttelykielto jo yhden vihaisuuden vuoksi tehdyn ilmoituksen perusteella, mikäli tapauksen seuraukset ovat olleet vakavat. Näyttelykiellon pituutta määrättäessä otetaan erityisesti huomioon tapausten seuraukset ja niiden vakavuus. Näyttelykiellon lisäksi koiran siinä näyttelyssä mahdollisesti saavuttamat tulokset poistetaan.

Ilmoitukset

Kehässä arvosteleavan ulkomuototuomarin on tehtävä ilmoitus vihaisuuden vuoksi saadusta laatumaininnasta hylätty. Ilmoituksen siitä, että koira on näyttelyalueella tai sen välittömässä läheisyydessä hyökännyt tai käynyt kiinni ihmiseen tai toiseen koiraan tai käyttäytynyt muutoin uhkaavasti, tekee ensisijaisesti se henkilö, joka itse taikka jonka koira on joutunut edellä kuvattun käyttäytymisen kohteeksi. Toissijaisesti ilmoituksen voi tehdä näyttelytoimikunnan jäsen, näyttelyohjaaja taikka näyttelyn eläinlääkäri.

Ilmoitusmenettely

Ilmoitus laaditaan näyttelyn aikana näyttelytoimikunnalle Kennelliiton vahvistamalle lomakkeelle, jonka ilmoituksen tekijä varmentaa allekirjoituksellaan. Ilmoitukseen on pyrittävä saamaan myös sen henkilön lausunto, jonka koiran käyttäytymisestä kyseinen ilmoitus tehdään sekä tapauksen mahdollisten silminnäkijöiden nimet ja yhteystiedot erityisesti sen selvittämiseksi, mistä syystä ilmoituksen tekemiseen johtanut tapahtuma on aiheutunut. Näyttelytoimikunnan velvollisuutena on pitää ilmoituslomakkeita saatavilla näyttelyssä sekä heti näyttelyn päätyttyä toimittaa ilmoitukset Kennelliittoon koiran tietoihin kirjattavaksi. Ilmoituslomakkeesta menee yksi kappale tiedoksi rotujärjestölle. Ilmoitus voidaan tehdä myös koirasta, joka on käyttäytynyt vihaisesti näyttelyalueella tai sen välittömässä läheisyydessä, vaikka sitä ei ole ilmoitettu kyseiseen näyttelyyn.

Päätöksenteko

Päätöksen näyttelykiellosta ja tulosten poistamisesta tekee Kennelliiton hallitus. Päätöksentekoa Kennelliitossa ei estä se, että henkilö, jonka koiran käyttäytymisestä ilmoitus on tehty, ei ole käyttänyt hänelle annettua tilaisuutta vastineen antamiseen asiassa. Ensimmäisessä ja toisessa kappaleessa mainitut seuraamukset tulevat voimaan Kennelliiton hallituksen päätöksentekopäivänä.

A.11. Näytteilleasettajaa koskevia määräyksiä

Koiran esittäjän asusteissa ei saa olla mainintaa kennelistä, kasvattajasta, omistajasta eikä esitettävästä koirasta.

Koiran karvapeitteen kunnostaminen näyttelypaikalla on sallittu vain kampaamalla ja harjaamalla, ellei tarkoitukseen ole erikseen osoitettu erityistä trimmauspaikkaa. Koira saa olla kiinnitettynä trimmauspöydällä vain kunnostukseen tarvittavan ajan. Muutoinkin näytteilleasettajien on omalta osaltaan huolehdittava erityisen tarkoin näyttelypaikan siisteydestä.

A.12. Ulkomuototuomarit

A.12.1 Ulkomuototuomarikohtainen koiramäärä

Näyttelyn järjestäjä ja ulkomuototuomari sopivat keskenään ennen näyttelyä ulkomuototuomarin arvosteltavaksi tulevien koirien lukumäärästä: suositeltava koiramäärä on 80 ja suurin mahdollinen 100. Ulkomuototuomarilla on oikeus kieltäytyä arvostelemasta suurempaa koiramäärää, kuin minkä hän on etukäteen näyttelyn järjestäjän kanssa sopinut. Jos ulkomuototuomarille ilmoitetaan enemmän koiria, kuin mitä hän on ilmoittanut etukäteen arvostelevansa, siirretään ylimääräiset koirat muille ulkomuototuomareille ja siirrettävistä roduista on tuomarisihteerin neuvoteltava ulkomuototuomarin kanssa.

Ulkomuototuomari voi kuitenkin suostua arvostelemaan kaikki hänelle ilmoitetut enintään 100 koira, mikäli hän katsoo selviytyvänsä siitä normaali ajassa ja arvostelun kärsimättä. Jos kyseessä on vaikeasti sovitettava ylitys, näyttelytoimikunta voi perustelluista syistä joustaa 100 koiraan saakka, lupa on neuvoteltava Kennelliiton kanssa. Yhden tai kahden rodun erikoisnäyttelyissä voidaan tuomarikohtainen enimmäiskoiramäärä ylittää. Asiasta on sovittava Kennelliiton kanssa.

Jos ulkomuototuomarille on ilmoitettu vähemmän kuin 30 koira, näyttelytoimikunnalla on oikeus peruuttaa kutsu, kuitenkin niin, että tuomarille mahdollisesti aiheutuneet kulut korvataan.

A.12.2. Ulkomuototuomarimuutokset

Rotua ei saa siirtää pois ulkomuototuomarilta, jotta sen tilalle voitaisiin siirtää jokin muu rotu. Muutoksesta on ilmoitettava näytteilleasettajille niin hyvissä ajoin, että heillä on mahdollisuus peruuttaa ilmoittautumisensa. Peruutusilmoituksen tulee olla postileimattu ennen näyttelyä.

Jos tuomarimuutos joudutaan pakottavista syistä tekemään viikon sisällä ennen näyttelyä, näyttelytoimikunta ei ole velvollinen ilmoittamaan siitä näytteilleasettajille etukäteen. Näyttelytoimikunnan tulee kuitenkin mahdollisuuksien mukaan tiedottaa viime hetken tuomarimuutoksista. Tässä tapauksessa näytteilleasettajan tulee tehdä peruutusilmoitus kehään tai näyttelyn toimistoon ennen ko. rodun alkuperäistä arvioitua arvostelu-aikaa.

Jos rotu siirretään ulkomuototuomarille, joka on ilmoitettu ko. rodulle varalla olevaksi ulkomuototuomariksi Koiramme -lehdessä, ei ilmoittautumismaksua palauteta. Mikäli rodulle on ilmoitettu useampi kuin yksi varalla oleva tuomari, peruutustapauksissa ilmoittautumismaksu joudutaan palauttamaan.

A.12.3 Ulkomuototuomarin oikeudet arvostella ryhmäkilpailuja

FCI:n ryhmiä 1-10 arvostelevalla ulkomuototuomarilla on oltava arvosteluoikeudet vähintään puoleen ko. ryhmän Suomessa esiintyvistä roduista.

Kansainvälisissä näyttelyissä ryhmiä 1-10 arvostelevalla ulkomuototuomarilla on oltava arvosteluoikeudet kaikkiin ko. ryhmän Suomessa esiintyviin rotuihin.

Kansainvälisissä ja kaikkien rotujen näyttelyissä näyttelyn parhaan koiran valinnan saa tehdä kokenut tuomari, jolla on arvosteluoikeudet useille roduille useista FCI:n roturyhmistä ja lisäksi vähintään kahden kokonaisen roturyhmän arvosteluoikeudet.

Muissa ryhmä- ja näyttelyn paras kilpailuissa voidaan ulkomuototuomariksi valita henkilö, jolla on arvosteluoikeudet useille roduille useista FCI:n ryhmistä.

Yhdistetyissä ryhmissä esimerkiksi 4 ja 6 ja 7 ja 8 ryhmän parhaan voi arvostella ulkomuototuomari, jolla on arvostelu-oikeudet vähintään puoleen yhdistetyn ryhmän Suomessa rekisteröidyistä roduista.

Englannin Kennel Clubin tuomarit: Englannin Kennel Clubin kokeneimmat ulkomuototuomarit voivat kansainvälisissä ja kaikkien rotujen näyttelyissä arvostella FCI:n ryhmiä 1-10, mikäli heillä on arvosteluoikeudet CC-tasolla suurimpaan osaan kyseisen ryhmän roduista.

A.12.4 Ulkomuototuomarin esteellisyys

Ks. Voimassa oleva Suomen Kennelliiton yleinen jääviyssääntö.

A.13. Koirien arvostelu

Kun koira on tuotu kehään mittausta tai laatuarvostelua varten, se on esitettävä kaikissa niissä luokissa ja kilpailuissa, joihin sen saamat palkinnot oikeuttavat sen osallistumaan. Koirien purren ja kivesten tarkastamisen sekä mahdollisen mittauksen suorittaa arvosteleva ulkomuototuomari. Näyttelytoimikunnan edustaja voi erittäin painavista syistä antaa luvan poistua näyttelypaikalta tai jättää koiran esittämättä (esimerkiksi ryhmäkilpailuissa). Kennelliiton hallitus voi poistaa ilman lupaa jatkokilpailuista pois jääneen koiran siinä näyttelyssä saavuttamat tulokset.

Saksanpaimenkoirat voidaan arvostella ns. sovelletulla saksalaisella arvostelujärjestelmällä, mikäli arvosteleva ulkomuototuomari ja näyttelyn järjestäjä ovat siitä etukäteen keskenään sopineet. Tällöin laatumininta osoitetaan vasta sitten, kun koko luokka on arvosteltu.

Arvosteluluokat ovat koiranäyttelysääntöjen mukaiset.

Kotimaisissa roduissa arvostelu annetaan myös suullisesti.

A.14. Arvosteluluokat

Paras uros-/ paras narttuluokkaan ovat oikeutettuja osallistumaan virallisissa luokissa neljän parhaan joukkoon sijoittuneet SA:lla palkitut koirat.

Rotujärjestöjen tai kennelyhdistysten samanaikaisesti samassa paikassa järjestämissä näyttelyissä voidaan ryhmäkilpailut yhdistää yhdeksi yhteiseksi loppukilpailuksi.

Kansainvälisissä näyttelyissä ryhmäkilpailuihin voivat osallistua vain FCI:n hyväksymät rodut (ks. liite 2).

Näyttelyissä voidaan järjestää myös epävirallinen kilpailu rotunsa parhaiden kotimaisten rotujen kesken, "Paras Sinivalkoinen -koira". Kilpailun arvostelee kotimainen tuomari, jolla on kyseisten rotujen arvosteluoikeudet.

A.15. Palkinnot

Näyttelytoimikunnan on jaettava ruusuke seuraavista saavutuksista ja palkintosijoista: Ruusukkeiden värien tulee vastata näyttelysääntöjen virallisia värejä.

- sertifikaatti: sinivalkoinen
- varasertifikaatti: vaaleansininen
- CACIB: valkoinen
- vara-CACIB: oranssi
- ROP: punakeltainen
- VSP: valkovihreä
- kunniapalkinto: liila
- Suomen muotovalio: punavihreä

Näyttelytoimikunnan on jaettava esinepalkinto seuraavista saavutuksista ja palkintosijoista: -sertifikaatti (SERT)

- CACIB
- rotunsa paras (ROP)
- vastakkaisen sukupuolen paras (VSP)
- rotunsa paras ja VSP-pentu
- rotunsa paras ja VSP-veteraani
- rotunsa paras kasvattaja
- ryhmäkilpailuissa sijoittuneet (Ryhmät 1-10, KASV 1-4, VET 1-4)
- näyttelyn paras -kilpailussa sijoittuneet (BIS 1-4)

Näyttelytoimikunta voi halutessaan jakaa muistakin sijoituksista ja saavutuksista esinepalkintoja ja/tai ruusukkeita ja/tai nauhoja.

Näyttelysäännön mukainen palkintoruusuke tai ruokapalkinto ainoana vaihtoehtona ei ole tässä tarkoitettu esinepalkinto.

Sertifikaatista, varasertifikaatista, CACIBista ja vara-CACIBista annetaan näytteilleasettajalle arvostelleen ulkomuototuomarin allekirjoituksella vahvistettu edellä mainittua palkintoa osoittava Kennelliiton hyväksymä vahvistuskortti.

A.16. Muut ohjeet

Arvostelun aikana arvostelukehässä saavat olla arvosteltavien koirien ja niiden esittäjien lisäksi ainoastaan arvosteleva ulkomuototuomari, mahdolliset harjoitusarvostelijat, tarvittavat kehätoimitsijat sekä näyttelyn sujumisen edellyttämät näyttelytoimikunnan edustajat.

A.17. Valitukset

Kennelliiton voimassaolevan muutoksenhakua koskevan ohjeen mukaan valitusmaksun maksamisvelvollisuus ei koske ao. näyttelyssä arvostelevaa tuomaria, toimikuntaa eikä toimikunnan edustajaa.

B. Näyttelyiden järjestämisohje

B.1. Järjestämisoikeus

Näyttelyitä saavat järjestää

- Kennelliitto – kennelpiirit
- Kennelliiton jäsenyhdistykset, jotka näyttelyä hakiessaan ovat olleet vähintään yhden vuoden kennelpiirin jäsenenä
- rotujärjestöt
- rotua harrastavat yhdistykset

B.1.1 Kennelliitto

Järjestää näyttelyitä.

B.1.2 Kennelpiirit

Järjestävät kansainvälisiä, kaikkien rotujen- ja ryhmänäyttelyitä kiintiöidensä puitteissa.

B.1.3 Kennelpiirien jäsenyhdistykset

Järjestävät ryhmänäyttelyitä kennelpiirin kiintiön puitteissa joko yksin tai yhdessä kennelpiirinsä muiden jäsenyhdistysten tai kennelpiirin kanssa. Järjestävät kansainvälisiä ja kaikkien rotujen näyttelyitä kennelpiirin kiintiön puitteissa yhdessä kennelpiirinsä muiden jäsenyhdistysten tai kennelpiirin kanssa.

B.1.4 Rotujärjestöt ja rotua harrastavat yhdistykset

Järjestävät erikoisnäyttelyitä ja voivat olla mukana kennelpiirien suostumuksella järjestämässä muita näyttelyitä.

B.1.5 Poikkeaminen kennelpiirien rajoista

Näyttelyissä voidaan poiketa kennelpiirien rajoista näyttelypaikan osalta, mikäli kennelpiirit siitä keskenään sopivat. Näyttelymaksuosuus maksetaan kuitenkin aina sille kennelpiirille, jonka kiintiöstä näyttely myönnetään.

B.2. Näyttelylajit

B.2.1 Kansainväliset näyttelyt

FCI myöntää Kennelliitolle kansainvälisten näyttelyiden järjestämisoikeudet. Kennelliitto jakaa kansainväliset näyttelyt kennelpiireille niiden kiintiöiden puitteissa.

Kansainvälisten näyttelyiden järjestäjinä on oltava ainakin metsästys-, palvelus- ja ns. seurakoiria harrastavia kennelpiirin jäsenyhdistyksiä ja/tai kennelpiiri. Mukana voi olla myös rotujärjestöjä. Kansainvälisissä näyttelyissä on oltava mahdollisuus esittää kaikkia FCI:n hyväksymiä rotuja. Ne rodut, joita FCI ei ole vielä hyväksynyt, voivat osallistua vain, mikäli ne ovat Pohjoismaisen Kennelunionin hyväksymiä. Ko. rodut eivät kuitenkaan voi osallistua ryhmäkilpailuihin.

B.2.2 Kaikkien rotujen näyttelyt

Kennelliitto päättää kaikkien rotujen näyttelyiden määrän ja myöntää kennelpiireille näyttelykiintiön. Järjestäjinä on oltava kennelpiirien jäsenyhdistyksiä useasta roturyhmästä ja/tai kennelpiiri. Mukana voi olla myös rotujärjestöjä. Kaikkien rotujen näyttelyissä on oltava mahdolli-

suus esittää kaikkia FCI:n hyväksymiä rotuja. Ne rodut, joita FCI ei ole vielä hyväksynyt, voivat osallistua vain, mikäli ne ovat Pohjoismaisen Kennelunionin hyväksymiä.

B.2.3 Ryhmänäyttelyt

Kennelliitto päättää ryhmänäyttelyiden määrän ja myöntää kennelpiireille näyttelykiintiön. Kennelpiirin on huolehdittava siitä, että ryhmänäyttelyiden ryhmäjako ja järjestävät yhdistykset kattavat mahdollisimman tasapuolisesti ja laajasti alueen koirapopulaation ja eri harrastusryhmät.

Vaihtoehto 1

Kennelpiirin jäsenyhdistykset voivat järjestää yhden kokonaisen FCI:n roturyhmän ryhmänäyttelyitä.

Vaihtoehto 2

Kennelpiirin jäsenyhdistykset voivat järjestää kahden kokonaisen FCI:n roturyhmän ryhmänäyttelyitä.

Vaihtoehto 3

Kennelpiirin jäsenyhdistykset voivat järjestää ryhmänäyttelyitä niin, että rotuja saa olla korkeintaan kahdesta eri FCI:n roturyhmästä. Ryhmät 5.2 (ei lunnikoira), 5.3 (ei islanninlammaskoira, länsigöötanmaanpystykorva, buhund) ja 6.1 (ei bassetit, saukko koira, vihikoira) voidaan niin haluttaessa laskea yhdeksi kokonaiseksi ryhmäksi.

Lisäksi mukana on oltava joku kokonainen FCI:n roturyhmä.

Kennelliitto voi määrätä tavan, jolla alaryhmät valitaan.

Vaihtoehto 4

Kaksi lukumääräisesti pientä FCI:n roturyhmää voidaan yhdistää, jolloin ne arvostellaan myös ryhmäkilpailuissa yhtenä ryhmänä. Kysymykseen tulevat esimerkiksi ryhmät 4 ja 6 sekä 7 ja 8. Yhdistetyissä ryhmissä on oltava mukana lisäksi joku kokonainen roturyhmä. Jos näyttelyssä on useampi kuin kaksi ryhmää, näyttely lasketaan kennelpiirin näyttelykiintiössä kaikkien rotujen näyttelyksi tässä kohdassa mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta.

Vaihtoehto 5

Useita ryhmänäyttelyitä voidaan kennelpiirin anomuksesta yhdistää ja järjestää kaikkien rotujen näyttelyinä.

B.2.4 Erikoisnäyttelyt

Erikoisnäyttelyllä tarkoitetaan rotujärjestön tai rotua harrastavan yhdistyksen erikoisnäyttelyä harrastamilleen roduille.

Rotujärjestön ja rotua harrastavan yhdistyksen erikoisnäyttelyiden lukumäärä määräytyy sen mukaan, mikä oli sen lukumääräisesti suurimman rodun rekisteröintimäärä hakemisaikaa edeltävänä vuonna: yksi erikoisnäyttely kutakin alkavaa 500 rekisteröityä koira kohti. Erikoisnäyttelyihin saavat osallistua kaikki rotujärjestöön näyttelyn hakemishetkellä kuuluvat rodut. Kennelliitto myöntää rotujärjestöille ja rotua harrastaville yhdistyksille oikeuden järjestää yhden pääerikoisnäyttelyn, joka sisältyy rekisteröintien perusteella myönnettäviin näyttelyihin. Rotujärjestön ja rotua harrastavan yhdistyksen on nimettävä vuosittain pääerikoisnäyttelynsä. Erikoisnäyttely voidaan järjestää myös jonkin muun näyttelyn osana, mutta ei kuitenkaan kansainvälisen näyttelyn osana.

Erikoisnäyttelyissä voidaan järjestää jälkeläisluokka, pikkupentuluokka sekä valita BIS- jälkeläisluokka ja BIS-pentu. Näistä sekä mahdollista muista epävirallisista kilpailuista on oltava maininta näyttelyn tiedotteessa.

B.2.5. Tukinäyttelyt

Tukinäyttelyt ovat Kennelliiton hallituksen erikseen päättämiä vuosittaisia tai yksittäistapahtumina järjestettäviä tukinäyttelyitä ja niihin verrattavia näyttelyitä.

B.3. Näyttelyiden hakumenettely

B.3.1 Yleistä

Kennelliitto myöntää hakemuksesta kaikki näyttelyt.

Näyttelyä haetaan Kennelliiton vahvistamalla sähköisellä lomakkeella, jonka jokainen kohta on täytettävä.

Näyttelyn voi anoa ainoastaan Kennelliiton tapahtumatietojärjestelmän kautta. (Kennelliiton Omakoira-palvelu).

Näyttelyä tai näyttelytoimikuntaa koskevat anomisen jälkeen tapahtuvat muutokset on ilmoitettava kennelpiiriin kautta Kennelliittoon.

Kennelliitolla on oikeus hylätä ja kennelpiirillä on oikeus olla puoltamatta sellaisen näyttelyjärjestäjän hakemusta, joka ei aiemmin ole kyennyt järjestämään näyttelyä sääntöjen, ohjeiden ja yleisen näyttelykäytännön vaatimalla tavalla.

Kennelpiiri voi tarvittaessa varhentaa hakemusten jättöajankohtaa.

Myöhästynyt hakemus palautetaan merkinnöin "myöhästynyt, ei käsitellä".

B.3.2 Kansainväliset ja kaikkien rotujen näyttelyt

Hakemus on tehtävä sähköisesti Kennelliiton Omakoira -palvelussa kaksi vuotta ennen näyttelyn järjestämisvuotta. Sähköisen hakemuksen on oltava kennelpiirissä joulukuun 1. päivään mennessä ja kennelpiiri toimittaa hakemukset Kennelliittoon tammikuun 1. päivään mennessä.

Kennelpiiriin on tarkastettava, että

- hakijoina olevat jäsenyhdistykset ovat oikeutettuja järjestämään näyttelyn
- näyttelysihteeri on pätevä kehätoimitsija
- tuomariyhteyshenkilö on riittävän kielitaitoinen

B.3.3 Ryhmänäyttelyt

Hakemus on tehtävä sähköisesti Kennelliiton Omakoira-palvelussa siihen kennelpiiriin, jonka alueella näyttely järjestetään, 15 kuukautta ennen näyttelyn järjestämisvuotta eli syyskuun loppuun mennessä. Kennelpiiri toimittaa hakemukset lausunnolla varustettuna Kennelliittoon lokakuun loppuun mennessä.

Kennelpiiri tarkastaa hakemusta käsitellessään samat seikat kuin kohdassa 3.2.

B.3.4 Erikoisnäyttelyt

Haetaan Kennelliitolta, mutta hakemus tehdään ensin sähköisesti Kennelliiton Omakoira-palvelussa lausuntoa varten sille kennelpiirille, jonka alueella näyttely järjestetään. Hakemus on toimitettava kennelpiiriin 15 kuukautta ennen näyttelyn järjestämisvuotta eli syyskuun loppuun mennessä. Kennelpiiri toimittaa hakemukset lausunnolla varustettuna Kennelliittoon

lokakuun loppuun mennessä. Erikoisnäyttely haetaan noudattaen em. menettelyä ja aikataulua siinäkin tapauksessa, että erikoisnäyttely järjestetään jonkin muun näyttelyn osana.

B.3.5 Tukinäyttelyt

Tukinäyttelyitä haetaan samoin kuin ryhmänäyttelyitä ja rotuyhdistysten erikoisnäyttelyitä ja niihin sovelletaan ryhmänäyttelyitä ja erikoisnäyttelyitä koskevia ohjeita ja määräyksiä.

B.4. Näyttelyiden ajallinen sovittaminen

Samana viikonloppuna järjestettävien alueellisesti lähekkäisten kaikkien rotujen tai kansainvälisten näyttelyiden näyttelytoimikuntien on huolehdittava siitä, ettei samoja rotuja arvostella molemmissa näyttelyissä samana päivänä. Kaksipäiväiset näyttelyt sopivat pääsääntöisesti ryhmäjakonsa vastakkaisiksi ja yksipäiväiset näyttelyt järjestetään eri päivinä.

Suomen Pystykorvajärjestö ry:n vuosittainen pääerikoisnäyttely järjestetään maaliskuun 3. sunnuntaina ja Suomen Ajokoirajärjestö ry:n vuosittainen pääerikoisnäyttely maaliskuun 4. sunnuntaina. Niinä vuosina, jolloin nämä sunnuntait ovat pääsiäisenä, ao. rotujärjestöt voivat halutessaan muuttaa pääerikoisnäyttelynsä ajankohdan joksikin muuksi maaliskuun viikonlopuksi. Suomen Pystykorvajärjestö ry:n ja Suomen Ajokoirajärjestö ry:n on neuvoteltava keskenään pääerikoisnäyttelyn ajankohdasta ennen näyttelyn hakemista, mikäli siirrettävä näyttely halutaan järjestää samana päivänä jommankumman rotujärjestön pääerikoisnäyttelyn kanssa.

Kansainvälisten näyttelyiden maantieteellinen etäisyys samana päivänä on vähintään 300 km ryhmäjako huomioon ottaen.

Näyttelyitä ei saa olla samaan aikaan Kennelliiton järjestämän näyttelyn eikä virallisten ulkomuototuomareiden koulutusviikonloppujen kanssa.

B.5. Tulosten toimittaminen

Näyttelyn kaikki tulokset sekä mahdolliset erilliset raportit on toimitettava Kennelliitolle viimeistään neljän viikon kuluttua näyttelyn päättymisestä. Tarkastetut ja oikeilla tuomari- ja kehätoimitsijätiedoilla varustetut kehä - ja rotukohtaiset arvostelulomakkeet sekä tuloslistat toimitetaan Kennelliitolle roduittain järjestyksessä. Mukaan on liitettävä vähintään kaksi näyttelyluetteloa (kaikki näyttelyt), joista toiseen on merkitty kaikki koirien saamat näyttelytulokset (kansainväliset näyttelyt). Tulokset voidaan toimittaa Kennelliitolle myös erillisenä näyttelyn koira-tiedoista tulostettuna listana. Lisäksi mukaan on liitettävä tulokset ryhmä- ja näyttelyn paras -kilpailuista. Tulokset voidaan toimittaa Kennelliittoon myös sähköisesti.

Kaikkien rotujen ja kansainvälisten näyttelyiden junior handler -kilpailujen tulokset ja kilpailijoiden yhteystiedot on toimitettava Kennelliittoon viimeistään neljän viikon kuluttua näyttelyn päättymisestä.

B.6. Näyttelymaksuosuus

Kaikki näyttelyt suorittavat näyttelyä puoltaneelle kennelpiirille näyttelymaksun, joka on 15 % näyttelyluetteloon merkittyjen virallisiin luokkiin osallistuneiden koirien ilmoittautumismaksuista. 15 %:n maksuvelvollisuus ei koske rekisteröintimääriin perustuvia rotujärjestön tai rotua harastavan yhdistyksen erikoisnäyttelyitä.

Tukinäyttelyistä ei suoriteta kennelpiireille kuuluvaa näyttelymaksuosuutta, ellei näyttelyn myöntämisen yhteydessä ole toisin päätetty.

Kennelpiirillä on mahdollisuus anomuksesta pienentää näyttelymaksuosuutta tai luopua siitä kokonaan, jos näyttelyn järjestämiskustannukset ovat jostain perustellusta syystä kohonneet odottamattoman korkeiksi.

Kansainväliset näyttelyt maksavat lisäksi FCI:lle sen määräämän summan, joka lasketaan näyttelyluetteloon merkityistä koirista.

B.7. Näyttelytoimikunta

B.7.1 Toimikunnan kokoonpano

Näyttelyn järjestämisestä ovat aina vastuussa ne yhdistykset, joiden järjestettäväksi näyttely on myönnetty. Näyttelyn käytännön järjestelyistä vastaa em. yhdistysten nimeämistä henkilöistä koostuva näyttelytoimikunta, jossa tulee näyttelyn koosta riippuen olla ainakin seuraavat jäsenet:

- puheenjohtaja
- varapuheenjohtaja
- sihteeri
- rahastonhoitaja
- järjestelypäällikkö
- toimistopäällikkö
- tuomari sihteeri

KV- ja KR-näyttelyissä puheenjohtajan, sihteerin ja rahastonhoitajan tehtäviä ei voi yhdistää samalle henkilölle.

Lisäksi tottelevaisuuskokeella sekä agility- ja junior handler -kilpailuilla on oltava vastuuhenkilöt tai ylitoimitsijat, mikäli nämä kilpailut/kokeet järjestetään. Tehtäväjaosta eri toimihenkilöiden kesken kukin näyttelytoimikunta päättää itse. Suurissa näyttelyissä on lisäksi hyvä olla useampia sihteereitä sekä markkinoinnista ja viestinnästä vastaava henkilö.

B.7.2 Näyttelyn sihteeri

Näyttelyn sihteerin on oltava pätevyitä kehätoimitsija tai ulkomuototuomari.

Sihteeri hoitaa mm. toimikunnan kokouskutsut, varaa kokoustilat ja pitää kokouspöytäkirjaa sekä huolehtii kirjeenvaihdosta. Hän koordinoi ulkomuototuomareiden ja kehätoimitsijoiden kutsumisen ja huolehtii heidän matkustus- ja majoitustarpeistaan.

Näyttelysihteerin on osallistuttava toimikunnille mahdollisesti järjestettävälle neuvottelupäiville. Kansainvälisen ja kaikkien rotujen näyttelyjärjestäjän on kustannuksellaan kutsuttava näyttelyohjaaja jokaiseen näyttelytoimikunnan kokoukseen, ellei näyttelyn sihteeri ole osallistunut toimikunnille mahdollisesti järjestettävälle neuvottelupäiville.

B.7.3 Näyttelyohjaaja

Jokaisessa kennelpiirissä on vähintään yksi Kennelliiton nimittämä näyttelyohjaaja, joka on kennelpiirin toimihenkilö. Jokaisen näyttelytoimikunnan on kutsuttava näyttelyohjaaja ainakin yhteen kokoukseensa. Tämä ei kuitenkaan koske Kennelliiton järjestämiä näyttelyitä eikä erikoisnäyttelyitä. Kutsu tulee toimittaa vähintään kahta viikkoa ennen kokousta. Näyttelyohjaajan asiantuntemusta voidaan käyttää mm. ulkomuototuomariluettelon ja tiedotteen laadinnassa, luettelon teossa ja kehätarvikkeiden kokoamisessa sekä kehätoimitsijoiden hankinnassa.

Ellei kennelpiirin Internet-sivuilla ole listaa alueen kehätoimitsijoista näyttelyohjaaja toimittaa pyydettyä listaa kennelpiirinsä kehätoimitsijoista osoite-, kielitaito- ym. tietoineen myös muille kuin oman kennelpiirinsä näyttelytoimikunnille.

Kansainvälisissä ja kaikkien rotujen näyttelyissä näyttelyohjaajan on varmistettava etukäteen, että näyttelytoimikunnalla on riittävä asiantuntemus ja kokemus ryhmien kokoamiseksi ja ryhmäkilpailujen läpiviemiseksi.

B.8. Näyttelypaikka

Näyttelypaikkaa valittaessa on otettava huomioon näyttelyyn odotettu koira- ja yleisömäärä sekä näyttelyn ajankohta.

Sisänäyttelykaudella (1.10. – 30.4.) kaikille roduille tulee varata arvostelukehät sisätiloista. Ryhmien osa 5 ja osa 6 sisänäyttelykausi on 1.10 – 31.3. Arktiset ja pohjoismaiset pystykorvat voidaan kuitenkin arvostella ulkona, mutta näistä on ilmoitettava näyttelyn tiedotteissa (Koiramme -lehden työsarka sekä nettisivusto ja aikataulukirje). Myös muiden rotujen arvostelukehät voidaan näyttelyaamuna siirtää ulos sään niin salliessa. Yli 20 asteen pakkasella kaikki koirat on arvosteltava sisätiloissa.

Näyttelypaikalla on oltava riittävästi sääsuojia ulkomuototuomareille ja kehätoimitsijoille sekä rauhallinen paikka mahdollista dopingnäytteiden ottoa varten.

Arvostelukehien on oltava riittävän suuret ja kehäpohjien tasaiset sekä pinnaltaan sellaiset, että koirat voidaan niissä vaivatta arvostella. Näyttelyalueella on oltava koirille riittävä määrä vesipisteitä.

Kaikissa näyttelyissä tulee olla pelastusviranomaisen hyväksymä pelastussuunnitelma. Yli 1000 koiran näyttelyissä on oltava valmius välittömään ensiapuun ihmisille sekä eläinlääkäri- ja valmius koirille.

Kuntakohtaiset erikoismääräykset ja luvat on selvitettävä eri viranomaisilta.

Lupia tai ilmoituksia voidaan tarvita ainakin:

- huvitilaisuuden järjestämiseen
- äänentoistolaitteiden käyttämiseen
- äänitteiden soittamiseen
- tilapäisiin pysäköintijärjestelyihin
- opasteiden ja mainosten pystytykseen
- elintarvikkeiden myyntiin ja tarjoiluun

B.9. Näyttelystä tiedottaminen

B.9.1 Virallinen Ilmoitus Koiramme-lehdessä

Näyttelystä on julkaistava Koiramme-lehdessä Kennelliiton toimiston antamien ohjeiden mukaan laadittu ilmoitus vähintään kaksi kuukautta ennen näyttelyajankohtaa.

Näyttelyn järjestäjä laatii ilmoituksen, ja Kennelliiton toimisto tarkistaa sen.

Näyttelytoimikunta vastaa aiheuttamiensa virheellisten tietojen oikaisuista aiheutuneista kuluista.

Ilmoitus laskutetaan näyttelytoimikunnalta ja siihen sisältyy Kennelliiton voimassaoleva näyttelyiden vakuutusmaksu (= näyttelysääntöjen kohdan 7. vastuuvakuutus).

B.9.2 Tiedote

Jokaisesta näyttelystä on laadittava sähköinen ja tarvittaessa myös kirjallinen tiedote, josta käy ilmi

- näyttelyn paikka, aika ja tyyppi

- ilmoittautumismaksut ja -ajat mahdollisine porrastuksineen
- ilmoittautumisosoite
- ilmoittautumismaksun suoritustapa
- näyttelyssä arvosteltavat luokat
- näyttelyn yhteydessä mahdollisesti järjestettävät kokeet, kilpailut ja muut erilliskilpailut sekä niitä koskevat maksut
- kaikkien tuomareiden nimet
- yhteystiedot tiedusteluja varten, tarvittaessa myös vieraskielinen neuvonta (ruotsi, englanti)
- monipäiväisissä näyttelyissä kunkin rodun arvostelupäivä
- Kennelliiton rokotus- ja tunnistusmerkintä- sekä antidopingmääräykset

Tiedote voidaan julkistaa vasta, kun ulkomuototuomareiden arvosteluoikeudet on tarkastettu Kennelliitosta.

Jos tiedotteessa on ilmoittautumislomake, on sen oltava Kennelliiton virallinen A4 -kokoinen lomake.

B.10. Ilmoittautumisten käsittely ja näyttelyluettelo

B.10.1 Ilmoittautumisten vastaanotto

Ilmoittautumisista hyväksytään vain ne, jotka ovat tulleet määräaikana ja joiden osalta ilmoittautumismaksun maksaminen on varmistettu joko maksukuitilla tai sen kopiolla tai muulla tavoin. Myöhästyneet ilmoittautumiset palautetaan välittömästi merkinnällä "myöhästynyt". Näytteilleasettaja vastaa aina viime kädessä ilmoittautumistietojen oikeellisuudesta.

Ilmoittautumisista tarkistetaan erityisesti se, että koira on ilmoitettu sen iän mukaiseen luokkaan. Kasvattajaluokan ilmoittaneille kasvattajille toimitetaan täyden ryhmän koirien nimet. Muista ilmoittautuneista koirista ei saa antaa tietoja kenellekään.

Ilmoittautumiset lajitellaan ja lasketaan roduittain ja ulkomuototuomareittain heti niiden saavuttua. Tarkastetaan, että ulkomuototuomarikohtaiset määrät eivät ylitä 80 koiraa eikä tuomarin kirjeenvaihdossa ilmoittamat maksimimäärät ylity. Koiramäärän ylittyessä tulee siirroista neuvotella ulkomuototuomarin kanssa.

Junior handler -kilpailuun, agilityyn ja tottelevaisuuskokeeseen ilmoittaudutaan omilla lomakkeilla, jotka erotellaan heti aluksi näyttelyilmoittautumisista.

Samalla on varmistettava, ettei näyttelyilmoittautumisten mukana ole ilmoittautumisia myös em. kilpailuihin, tai kasvattaja- ja jälkeläisluokkaan.

Ilmoittautumisten vastaanottajan ja näyttelyn rahastonhoitajan on keskenään sovittava maksutarkastusten ja -palautusten suorittamisesta.

Kirjanpidon ja tilitysten helpottamiseksi on syytä avata näyttelylle oma pankkitili, jonka kautta hoidetaan kaikki näyttelyn maksuliikenne. Käytettävä pankkitili tulee olla kennelpiirin tai jonkin järjestävän yhdistyksen nimissä. Näyttelyn maksuliikenteeseen käytettävä tili ei saa olla yksityishenkilön tili.

B.10.2 Aikataulun laadinta

Aikataulun tarkoituksena on varmistaa, että koirat ovat oikeaan aikaan paikalla arvostelua varten. Riittävä saapumisaika on noin tuntia ennen koiran arvioitua arvostelu-aikaa.

Arvostelun kehissä tulee pääsääntöisesti alkaa klo 10.00.

Näyttelyyn saavutaan porrastetun aikataulun mukaan, kuitenkin viimeistään klo 13.00. Näyttelyn järjestäjä voi antaa myöhäisemmänkin viimeisen saapumisajan edellyttäen, että näyttelyn eläinlääkäri on paikalla siihen saakka.

Näyttelystä saa poistua, kun koira on esitetty kaikissa sen saamien palkintojen edellyttämissä luokissa ja kilpailuissa.

Jokaista arvostelukehää varten laaditaan ohjeellinen arvostelu-aikataulu. Aikataulun laadinnassa lasketaan ulkomuototuomarin arvostelemaan keskimäärin 15 - 20 koiraa tunnissa (tuomarin yksilöllinen ajankäyttö ja kehässä esitettävät rodut sekä rotujen lukumäärä on otettava huomioon). Tätä pienemmille koiramäärille ei pidä määrittellä tarkkaa arvosteluajankohtaa.

Kehätoimitsijat huolehtivat siitä, että aikataulua noudatetaan. Arvostelua ei saa aloittaa ennen aikatauluun merkittyä kellonaikaa.

B.10.3 Kirjeet näytteilleasettajille

Kaikille näytteilleasettajille on hyvissä ajoin ennen näyttelyä toimitettava aikataulukirje sähköisessä muodossa tai postitse.

Kirjeessä tulee olla

- koiran kilpailunumero
- näyttelypaikan lähiosoite sekä kartta ja/tai ajo-ohjeet näyttelypaikalle
- rokotustodistusten tarkastuksen alkamisajankohta
- arvostelu-aikataulu sekä tieto, mihin mennessä on saavuttava näyttelypaikalle
- tieto mahdollisista ulkomuototuomarimuutoksista sekä toimintaohjeet, mikäli näytteilleasettaja haluaa peruuttaa koiran ilmoittautumisen
- muistutus rokotusmääräyksistä ja tunnistusmerkinnästä sekä antidopingvalvonnasta
- yhteystiedot näyttelypaikalle näyttelypäivänä
- mielellään näyttelyalueen kartta, johon on merkitty kehien sijoittelu
- selvitys näyttelyalueen palveluista
- pääsylippujen ja luettelon hinnat sekä parkkimaksut
- rodusta toiseen siirrettävien rotujen mittausaika ja -paikka

Aikataulukirje on lähetettävä myös junior handler -kilpailuun, tottelevaisuuskokeeseen ja agilityyn ilmoittautuneille sekä kasvattajaluokan ilmoittaneille kasvattajille.

Kirjeen on oltava näyttelyyn ilmoittautuneilla mielellään viikkoa ennen näyttelyä.

B.10.4 Näyttelyluettelo

Jokaisesta näyttelystä on oltava painettu tai monistettu luettelo, joka sisältää ainakin seuraavat tiedot:

- näyttelyn aika ja paikka
- näyttelylaji
- rodut / roturyhmät
- näyttelytoimikunnan jäsenet

- järjestävät yhdistykset
- näyttelyohjaaja
- ohjelma
- arvosteluaikataulu
- selvitykset palkintoa osoittavista väreistä ja käytetyistä lyhenteistä
- tiedot kaikista näyttelyyn ilmoitetuista koirista

Kansainvälisten ja kaikkien rotujen näyttelyiden sekä useamman rodun erikoisnäyttelyiden luettelossa on oltava aakkosellinen rotuluettelo hakemistona.

Rotujärjestöjen tai kennelyhdistysten samassa paikassa yhdessä järjestämällä näyttelyillä voi olla yhteinen luettelo.

Näyttelyluettelon saa julkistaa vasta näyttelypäivän aamuna, monipäiväisissä näyttelyissä ensimmäisen näyttelypäivän aamuna. Sitä ei saa jakaa esim. luetteloissa mainostaneille ennen näyttelyä.

Rodut on lueteltava roturyhmäjärjestyksessä noudattaen FCI:n ryhmäjako.

Kansainvälisissä näyttelyissä rodut, joita FCI ei ole hyväksynyt, sijoitetaan erilliseen osioon, jonka otsikkona on "Ei FCI:n hyväksymät rodut".

Useampipäiväisissä näyttelyissä kunkin päivän rodut ilmoitetaan roturyhmittäin ryhmien numerojärjestyksestä noudattaen (esim. perjantaina ryhmät 4, 5, 6 ja 10, lauantaina ryhmät 1, 2 ja 7 ja sunnuntaina ryhmät 3, 8 ja 9).

Kansainvälisten näyttelyiden näyttelyluettelossa on ilmoitettava rodun suomenkielisen nimen lisäksi rodun nimi jollain FCI:n virallisista kielistä (englanti, espanja, ranska, saksa) sekä rodun alkuperäinen virallinen nimi.

Arvosteluaikataulussa tulisi olla myös kehätoimitsijoiden ja harjoitusarvostelijoiden nimet ja ne rodut, joita he harjoittelevat. Ohjelmasta on käytävä ilmi ryhmäkilpailujen arvioitu alkamisajan kohta sekä ryhmätuomarit.

Jokaisesta koirasta on ilmoitettava täydellinen virallinen nimi, viralliset tittelit, rekisteri-numero, syntymäaika, isän ja emän nimet, kasvattajan nimi ja kotipaikka sekä omistajan nimi ja kotipaikka.

Kansainvälisissä ja kaikkien rotujen näyttelyissä näyttelyluetteloon merkitään koiran kansalliset käyttö- ja muotovalionarvot ja kansalliset voittajatittelit, kansainväliset valionarvot, useamman maan yhdessä sopimilla säännöillä myönnettävät voittajatittelit (esim. Pohjoismaiden - ja Baltian voittajatittelit sekä – valionarvot,) sekä FCI:n arvonnäyttelyiden voittajatittelit (Maailman ja maanosanäyttelyt). Muissa näyttelyissä näyttelyn järjestäjä päättää, mitkä muut tittelit julkaistaan.

Koiran tietojen perään voidaan merkitä (-), jos koira ei saa ottaa vastaan sertifikaattia tässä näyttelyssä (koirat, joilta puuttuvat vain lisävaatimukset FI MVA -arvosta). Koirien numerointi alkaa ykkösestä ja jatkuu keskeytyksettä. Mikäli kasvattaja- ja jälkeläisluokat halutaan numeroida, kannattaa niille käyttää täysin erillistä numerointia.

Junior handler -kilpailun osanottajat ilmoitetaan näyttelyluettelon lopussa.

Osallistujista ilmoitetaan nimi, kotipaikka ja syntymävuosi. Junior handler -loppukilpailu sijoitetaan näyttelyn aikatauluun ennen ryhmäkilpailuja.

Rodun arvosteluaikaa ei muuteta siitä syystä, että rodun arvostelu ajoittuu yhtäaikaan junior handler -kilpailun kanssa.

B.11. Ulkomuototuomarit

B.11.1 Ulkomuototuomarilistan laadinta

Listan laadinta on hyvä aloittaa heti Kennelliiton hyväksytyä näyttelyyn.

Ulkomuototuomareihin otetaan ensin yhteyttä puhelimitse tai sähköpostitse ja sen jälkeen lähetetään kirjallinen kutsu Kennelliiton lomakkeella. Kutsussa on oltava selkeästi mainittuna yhteyshenkilön nimi ja yhteystiedot sekä päivisin että iltaisin. Tässä vaiheessa on myös muistettava mainita, onko näyttely sisä- vai ulkotiloissa ja suostuuko ulkomuototuomari tarvittaessa arvostelemaan junior handler- tai ryhmäkilpailun.

Ulkomaisilta ulkomuototuomareilta on syytä myös varmistaa se, millä kielellä he sanelevat arvostelut, jotta heille osataan varata kielitaitoiset kehätoimitsijat.

Ulkomuototuomareille tulee kirjeenvaihdossa tarkoin selvittää maksettavat korvaukset ja pyytää ko. korvausten hyväksynnästä tuomareilta kuittaus. Kansainvälisten näyttelyiden näyttelytoimikuntien tulee huomioida FCI:n sääntö ulkomuototuomareiden matkakuluista. Suomalaisille tuomareille maksetaan Kennelliiton matkustussäännön mukaiset korvaukset.

Kutsussa tulee mainita rodut, joita ulkomuototuomarin toivotaan arvostelemaan. Mikäli toimikunta joutuu jälkeinpäin tekemään muutoksia arvosteltaviin rotuihin, on siitä neuvoteltava ulkomuototuomarin kanssa. Ulkomaiselle ulkomuototuomarille lista hänen omien rotujensa osalta toimitetaan joko hänen äidinkielellään tai jollakin FCI:n virallisista kielistä.

Kaikki tuomarin kanssa käytävä yhteydenpito on mahdollista sähköisesti, kunhan edellä mainitut asiat tulevat selväksi eikä tuomari erikseen halua postitse tapahtuvaa yhteydenpitoa. Ulkomuototuomarilla ei ole oikeutta peruuttaa arvostelutehtäväänsä ilman pätevää syytä (esim. työeste, sairaus) sen jälkeen, kun hän on kirjallisesti hyväksynyt arvostelukutsun.

Ulkomuototuomari saa Suomessa arvostella saman rodun kansainvälisessä näyttelyssä vain kerran kalenterivuoden aikana, kuitenkin niin, että arvostelukertojen välillä tulee olla vähintään 6 kuukautta. Kennelliitto voi myöntää tähän poikkeuslupia.

Kotimaisten rotujen rotujärjestöt Suomen Pystykorvajärjestö ry, Suomen Ajokoirajärjestö ry ja Lappalaiskoirat ry toimittavat vuosittain Kennelliitolle listat niistä ulkomaisista ulkomuototuomareista, jotka saavat arvostella ao. rotujärjestöjen harrastamia kotimaisia rotuja (suomenpystykorva, karjalankarhukoira, suomenajokoira, suomenlapinkoira ja lapinporokoira). Kennelliitto toimittaa listat näyttelyiden järjestäjille näyttelyiden hyväksymisen yhteydessä. Näyttelyiden järjestäjien on noudatettava näitä listoja.

Pohjoismaisten ulkomuototuomareiden arvostelu-oikeudet näyttelytoimikunta tarkastaa FCI:n tuomariluettelosta, johon löytyy linkki Kennelliiton internetsivuilta. Pohjoismaiden ulkopuolelta tulevien ulkomuototuomareiden arvostelu-oikeudet tarkastetaan Kennelliiton toimistossa. Toimikunnan on toimitettava ulkomuototuomarilista Kennelliitolle ehdottomasti annettuun määräpäivään mennessä.

Suosittelaa, että näyttelyn tuomareista vähintään 50 % on kotimaisia.

B.11.2 Yhteydenpito ulkomuototuomareihin

Ulkomuototuomareille lähetetään mahdollisimman varhain tiedustelu heidän matkasuunnitelmistaan. Ilmoittautumisajan päätyttyä ulkomuototuomarille ilmoitetaan välittömästi hänen arvosteltavakseen ilmoitettujen koirien määrät roduittain. Samalla selvitetään matka-, majoitus-

ja ruokailujärjestelyt näyttelyn aikana. Lisäksi ulkomuototuomarille on ilmoitettava, mihin hän voi ottaa yhteyttä vielä näyttelyä edeltävänä päivänä tai näyttelyn aikana.

Henkilön, joka vastaa ulkomuototuomariyhteyksistä tulee olla riittävän kielitaitoinen ja mielellään pätevä kehätoimitsija. Samat vaatimukset koskevat henkilöä, joka huolehtii tuomareista näyttelyn aikana (tuomareiden saapumisesta heidän lähtönsä).

B.11.3 Ulkomaisten ulkomuototuomareiden ohjeistus

Ulkomaisille ulkomuototuomareille lähetetään hyvissä ajoin ennen näyttelyä arvostelu- ja ulkomuototuomariohjeet sekä ohjeet koskien koirien arvostelussa huomioitavia terveystieteitä (Rotukohtaiset ohjeet, myöhemmin RKO).

Ulkomuototuomarin arvostellessa ensimmäistä kertaa Suomessa, näyttelytoimikunnan on järjestettävä hänelle ohjeistustilaisuus ennen näyttelyä. Lisäksi näyttelytoimikunnan on järjestettävä RKO-rotuja arvosteleville tuomareille ohjeistustilaisuus. Tilaisuus on pakollinen tuomareille, jotka eivät aiemmin ole osallistuneet vastaavaan tilaisuuteen jossakin Pohjoismaassa. Paikalla on oltava myös kotimainen kielitaitoinen ulkomuototuomari tai näyttelyohjaaja. Tilaisuudesta neuvotellaan tarvittaessa etukäteen näyttelyohjaajan kanssa.

Tilaisuudessa käsitellään ainakin seuraavat asiat:

- eri laatuarvostelumainintojen erot sekä hylätyn ja EVAn ero
- tuomarin velvollisuus on tarkastaa koirien kivekset ja huomioida mahdollinen eläinlääkärin todistus kastraatiosta
- ulkomuototuomarin ja kehätoimitsijoiden välinen työnjako
- ryhmäkilpailujen kulku
- harjoitusarvostelukäytäntö
- RKO-raporttien teko ko. roduille sekä tarvittaessa mahdollisuus raportin tekoon mille tahansa muullekin rodulle.
- vihaisten koirien raportointi

Näyttelyssä tulee olla saatavilla FCI:n viralliset rotumääritelmät. Näyttelyn järjestäjän on toimitettava ulkomuototuomarille, joka tulee muusta kuin FCI maasta, hänen arvosteltavikseen merkittyjen rotujen viralliset FCI:n rotumääritelmät jollakin FCI:n virallisella kielellä.

B.11.4 Harjoitusarvostelijat

Ulkomuototuomarit suorittavat näyttelyissä harjoitusarvosteluja pätevätykseen arvostelemaan uusia rotuja. Kehässä saa samanaikaisesti olla enintään kaksi harjoitusarvostelijaa, ellei Kennelliitto ole antanut erivapautta useammalle.

Harjoitusarvostelijan on pyydettävä lupa harjoitusarvosteluun näyttelytoimikunnalta sekä ao. ulkomuototuomarilta viimeistään viikon sisällä ilmoittautumisajan päättymisestä. Näyttelytoimikunta ja ao. ulkomuototuomari voivat kuitenkin suostua lähempänä näyttelyajankohtaakin esitettyyn pyyntöön. Arvostelevalla ulkomuototuomarilla on aina oikeus kieltäytyä ottamasta harjoitusarvostelijaa.

Kotimaisilta ulkomuototuomareilta harjoitusarvostelija tiedustelee suostumusta itse, ulkomaisilta ulkomuototuomareilta tarvittaessa näyttelytoimikunta. Harjoitusarvostelijan voi ottaa kehäänsä ulkomuototuomari, jonka pätevätyksestä on kulunut vähintään kaksi vuotta ja joka on arvostellut ko. rotua vähintään viisi kertaa.

Viimeistään rodun arvostelun alkaessa on näytteilleasettajille selkeästi ilmoitettava, että kehässä toimii harjoitusarvostelija. Harjoittelijalle on varattava nimilappu, jossa lukee "harjoitusarvostelija".

Harjoitusarvostelijalle lähetetään hyvissä ajoin ennen näyttelyä samanlainen aikataulukirje kuin näytteilleasettajille. Harjoitusarvostelijaa koskee Kennelliiton jääviyssääntö, jossa määritellään rajoitukset mm. koiran esittämisestä.

Näytteilleasettaja ei voi kieltäytyä esittämästä koiraa harjoitusarvostelijalle.

B.12. Kehätoimitsijat

Jokaisessa kehässä on oltava vähintään yksi kehätoimitsija, jolla on voimassaoleva kehätoimitsijakortti. Kehässä voi tarpeen mukaan olla useampiakin päteviä kehätoimitsijoita tai Kennelliiton hyväksymän kehätoimitsijakurssin hyväksyttävästi suorittaneita harjoittelijoita.

Kennelliiton pätevä ulkomuototuomari voi toimia kehätoimitsijana.

Kehätoimitsijat kutsutaan hyvissä ajoin Kennelliiton lomakkeella tai sähköisesti, mikäli näyttelytoimikunnalla on siihen mahdollisuus. On otettava huomioon, että pätevyys kehätoimitsija ei välttämättä ole se, joka kirjoittaa arvostelut, joten on muistettava varmistaa, että jokaisessa kehässä on myös vähintään yksi kirjoittamaan suostuva ja kykenevä toimitsija.

Kehässä arvosteleva ulkomuototuomari ei saa kirjoittaa arvosteluja itse.

Kehätoimitsijoille toimitetaan hyvissä ajoin ennen näyttelyä samanlainen aikataulukirje kuin näytteilleasettajille ja siihen voidaan liittää matkalaskulomake. Samassa yhteydessä heille ilmoitetaan myös, missä kehässä (tuomari, rodut ja koiramäärät) he työskentelevät sekä tiedot mahdollisesta majoituksesta ja ruokailuista.

Kehätoimitsija ei saa esittää koiraa siinä kehässä, jossa hän työskentelee, eikä muissa kehissä, ellei hänen työskentelynsä ole jo päätynyt. Kehätoimitsija ei myöskään saa esittää koiraa samassa näyttelyssä tuomarille, jonka kehässä hän on tässä näyttelyssä työskennellyt. Ulkomuototuomarin perheenjäsen ei voi toimia hänen kehätoimitsijanaan. Jääviyssäännön mukaan vanhemmat, aviopuolisot, lapset ja sisarukset katsotaan perheenjäseniksi, vaikka he asuisivat eri osoitteissa. Avoliitossa ja vastaavasti yhdessä asuvat henkilöt rinnastetaan aviopuolisoihin.

B.13. Eläinlääkäri

Näyttelypaikalla on oltava eläinlääkäri, joka voi tarkastaa koiria tai ottaa niistä näytteitä näyttelyn aikana. Eläinlääkäri voi ottaa koirasta näytteitä viiden vuorokauden kuluessa näyttelyn päättymisestä.

Pienissä ryhmä- ja erikoisnäyttelyissä voidaan eläinlääkäriin kanssa sopia etukäteen aika, jonka hän on näyttelypaikalla, kuitenkin ainakin koirien sisääntulon ajan. Eläinlääkäriin on kuitenkin oltava tavoitettavissa koko näyttelyn ajan.

B.14. Kulukorvaukset ja niiden maksaminen

B. 14.1 Matkakorvaus

Rautatiet: I luokka (makuuvaunu)

Lentokone: turistiluokka

Laiva: I luokka

Oma auto: voimassa oleva Kennelliiton matkustussäännön mukainen kilometrikorvaus Matkat on pyrittävä suorittamaan näyttelyjärjestäjälle edullisimman järjestelyn mukaan. Tämä koskee etenkin oman auton käyttöä, koska kustannukset omaa autoa käytettäessä saattavat nousta korkeammiksi kuin muita matkustustapoja käyttäen. Esim. jos ulkomuototuomari asuu Helsingissä ja näyttely on Oulussa, maksetaan korkeintaan lentolipun hinta Helsinki-Oulu-Helsinki, ellei toisin ole arvostelukutsun yhteydessä kirjallisesti sovittu. Matkalaskussa on oltava erittely kuluista, mieluiten kuitteineen. Jos ulkomuototuomari on itse maksanut matkalippunsa, on kuitti liitettävä matkalaskuun. On myös varauduttava mahdollisiin ylimääriin maksuihin, esimerkiksi tietulli-, lentokenttäparkki-, matkatavara- ja valuutanvaihto- yms. maksuihin.

B. 14.2 Majoitus

Ulkomuototuomarille järjestetään majoitus yhden hengen huoneessa, ellei hänen kanssaan ole arvostelukutsun yhteydessä toisin sovittu. Huoneessa on oltava wc ja suihku. Majoitus- ja mahdolliset ruokailukulut maksetaan todellisten kulujen mukaan. Huonepalvelusta aiheutuneet kulut ja mahdolliset puhelinmaksut maksaa ulkomuototuomari itse.

B. 14.3 Päiväraha

Ulkomuototuomarille maksetaan kulloinkin voimassa olevan Kennelliiton matkustussäännön mukainen päiväraha. Kansainvälisessä näyttelyssä ulkomaalainen tuomari on oikeutettu saamaan FCI-säännön mukaiset korvaukset, mikäli hän ei ole kutsun yhteydessä allekirjoittanut ja hyväksynyt kohtaa, missä ilmoitetaan Suomen Kennelliiton maksukäytännöstä.

B. 14.4 Muut määräykset

Näyttelyohjaajalle ja pätevidylle kehätoimitsijalle korvataan kulut Kennelliiton kulloinkin voimassa olevan matkustussäännön mukaisesti samoin perustein kuin edellä on esitetty ulkomuototuomareiden osalta. Harjoitusarvostelijat ja kehätoimitsijaharjoittelijat vastaavat kaikista kuluistaan itse, eikä heille makseta päivärahaa.

Kulukorvaukset maksetaan käteisellä kuittausta vastaan näyttelyn aikana. Korvaukset voidaan maksaa myös asianomaisen ilmoittamalle pankkitilille näyttelyä seuraavan viikon aikana. Maksun yhteydessä tulee antaa kopio matkalaskusta tai kuitti maksetuista korvauksista.

Kaikille kehässä työskenteleville mukaan lukien harjoitusarvostelijat sekä kehätoimitsijaharjoittelijat, annetaan näyttelyluettelo ja tarjotaan kehään välipalaa ja virvokkeita. Ulkomuototuomarin luetteloon tai tuloslistaan merkitään hänen arvostelemiensa koirien tulokset.

Ulkomuototuomarille, harjoitusarvostelijalle, kehätoimitsijalle ja kehätoimitsija-harjoittelijalle tarjotaan lounas.

B.14.5. Muuta näyttelytoimikunnan huomioitavaa

RKO-rotuja arvostelevien tuomareiden on 1.6.2015 alkaen täytettävä RKO-lomake niissä näyttelyissä, joista Kennelliitto on antanut ohjeet.

Näyttelyjärjestäjän on otettava huomioon mm. arvonlisäverolain määräykset, palkkaa, palkkioita ja talkootyötä koskevat ohjeet sekä ilmoitusvelvollisuus mm. verovapaista matkakustannuksista ks. Vero.fi

B.15. Kennelliiton neuvontapiste

Kansainvälisten näyttelyiden yhteyteen on Kennelliiton neuvontapisteelle varattava maksuton esittelypaikka. Jos näyttelyn järjestäjä ei itse huolehdi neuvontapisteestä Kennelliiton ohjeiden mukaisesti, tuodaan neuvontapiste Kennelliiton toimesta näyttelyyn.

Tällöin on järjestäjän varattava majoitus kahdelle henkilölle näyttelytoimikunnan laskuun.

B.16. Poikkeukset

Kennelliiton hallituksella on erittäin painavista syistä oikeus poiketa näistä ohjeista.

Liite 1

Seuraavat rotumuunnokset, joilla on yksi yhteinen rotumääritelmä, kilpailevat omina rotuinaan (1 SERT ja CACIB kutakin rotua ja sukupuolta kohden)

Ryhmä 1

belgianpaimenkoira groenendael
laekenois
malinois
tervueren

hollanninpaimenkoirat karkeakarvainen
lyhytkarvainen
pitkäkarvainen

pulit valkoinen
muut värit

saksanpaimenkoira
saksanpaimenkoira pitkäkarvainen

Ryhmä 2

bernhardinkoirat lyhytkarvainen
pitkäkarvainen

estrelanvuoristokoirat pitkäkarvainen
lyhytkarvainen

kääpiösnautserit musta
musta-hopea
pippuri & suola
valkoinen

snautserit musta
pippuri & suola

suursnautserit musta
pippuri & suola

tanskandoggit keltainen ja tiikerijuovainen
musta ja harlekiini
sininen

Ryhmä 4

mäyräkoirat kaniinimäyräkoira karkeakarvainen
lyhytkarvainen
pitkäkarvainen

kääpiömäyräkoira karkeakarvainen

lyhytkarvainen
pitkäkarvainen

mäyräkoira karkeakarvainen
lyhytkarvainen
pitkäkarvainen

Ryhmä 5

ibizanpodenco karkeakarvainen
lyhytkarvainen

meksikonkarvatonkoira iso
keskikokoinen
pieni

perunkarvatonkoira iso
keskikokoinen
pieni

portugalinpodengot karkeakarvainen iso
keskikokoinen
pieni
lyhytkarvainen iso
keskikokoinen
pieni

saksanpystykorvat grossspitz valkoinen
ruskea ja musta

kleinspitz valkoinen
ruskea ja musta
muut värit

mittelspitz valkoinen
ruskea ja musta
muut värit

keeshond

Ryhmä 6

pienet sveitsinajokoirat pieni berninajokoira
pieni juranajokoira
pieni luzerninajokoira
pieni schwyzinajokoira

sveitsinajokoirat berninajokoira
juranajokoira
luzerninajokoira
schwyzinajokoira

Ryhmä 7

weimarinseisojat lyhytkarvainen
pitkäkarvainen

Ryhmä 9

chihuahuat lyhytkarvainen
pitkäkarvainen

villakoirat isovillakoira musta, ruskea ja valkoinen
aprikoosi, harmaa ja punainen

keskikokoinen villakoira musta, ruskea ja valkoinen
aprikoosi, harmaa ja punainen

kääpiövillakoira musta, ruskea ja valkoinen
aprikoosi, harmaa ja punainen
toyvillakoirat

papillon
phalène

**Seuraavat rotumuunnokset, joilla on yksi yhteinen rotumääritelmä, kilpailevat omina
rotuinaan (1 SERT kutakin rotua ja sukupuolta kohden)**

venäjäntoy

lyhytkarvainen
pitkäkarvainen

Liite 2

Suomessa hyväksytyt rodut, jotka eivät ole FCI:n hyväksymiä ja joille ei jaeta CACIBia (tilanne 18.12.2014)

Ryhmä 1

lancashirekarjakoira
tsekinpaimenkoira

Ryhmä 3

amerikankääpiökettuterrieri
ratonero bodeguero andaluz
tenterfieldinterrieri

Ryhmä 5

american eskimo dog
dansk spids
hälleforsinkoira
valkoinen ruotsinhirvikoiri

Ryhmä 6

bluetick coonhound
eestinajokoira
englantilais-venäläinen ajokoira
gotlanninajokoira
plottinajokoira
venäjänajokoira

Ryhmä 9

prahanrottakoira
venäjänbolonka

Nämä rodut eivät osallistu kansainvälisissä näyttelyissä ryhmäkilpailuihin.

FCI:n toistaiseksi hyväksymät rodut, joille ei vielä jaeta CACIBia (tilanne 18.12.2014)

Ryhmä 1

australian stumpy tail cattle dog
ciobanesc romanesc carpatin
romanianpaimenkoira

Ryhmä 2

cimarron uruguayo
ciobanesc romanesc de bucovina

tanskalais-ruotsalainen pihakoira

tornjak

Ryhmä 5

taiwan dog

thai Bangkaew dog

Ryhmä 6

gonzcy polski

Ryhmä 9

venäjántoy

Liite 3

Siirto rodusta tai muunnoksesta toiseen - mahdolliset rodut ja perusteet

Periaatteena päätettiin, että kaikilla roduilla siirto voidaan tehdä värin, korvien asennon ja karvanlaadun osalta vähintään 9 kk ikäisenä ja koon osalta vähintään 15 kk ikäisenä.

Poikkeuksena tästä siirto voidaan tehdä jo alle 15 kk iässä koiralle, joka on rekisteröity pienempään kokomuunnokseen ja jonka todetaan jo vähintään 9 kk iässä kuuluvan suurempaan kokomuunnokseen.

Ryhmä 1

Pyreneittenpaimenkoirat, karvanlaatu, ja puli, väri: Muutos voidaan tehdä kun koira on täyttänyt 9 kk.

Saksanpaimenkoirat, karvanlaatu: Muutos voidaan tehdä kun koira on täyttänyt 9 kk.

Ryhmä 2

Bernhardinkoirat, karvanlaatu, ja estrelanvuoristokoirat, karvanlaatu: Muutos voidaan tehdä kun koira on täyttänyt 9 kk.

Ryhmä 4

Mäyräkoirat, koko ja/tai karvanlaatu: Koko määräytyy rinnanympäryksen perusteella. Muutos voidaan tehdä karvanlaadun osalta kun koira on täyttänyt 9 kk, koon osalta kun koira on täyttänyt 15 kk.

Ryhmä 5

Ibizanpodencot, karvanlaatu, portugalipodengot, karvanlaatu ja saksalaiset pystykorvat, väri: Muutos voidaan tehdä kun koira on täyttänyt 9 kk.

Meksikonkarvatonkoira, koko: Muutos voidaan tehdä kun koira on täyttänyt 15 kk.

Perunkarvatonkoira, koko: Muutos voidaan tehdä kun koira on täyttänyt 15 kk.

Portugalipodengot, koko: Muutos voidaan tehdä kun koira on täyttänyt 15 kk.

Saksalaiset pystykorvat, koko (ei pomeranian, grosspitz eikä keeshond): Muutos voidaan tehdä kun koira on täyttänyt 15 kk.

Ryhmä 6

Italianajokoirat, karvanlaatu. Muutos voidaan tehdä kun koira on täyttänyt 9 kk.

Matalat sveitsinajokoirat, väri, ja sveitsinajokoirat, väri: Muutos voidaan tehdä kun koira on täyttänyt 9 kk.

Ryhmä 9

Chihuahua, karvanlaatu, griffon / petit brabancon, väri ja/tai karvanlaatu, papillon ja phalène, korvien asento ja venäjäntoy, karvanlaatu: Muutos voidaan tehdä kun koira on täyttänyt 9 kk.

Villakoirat, väri ja/tai koko: Toy-, kääpiö- ja keskikokoisenvillakoiran rotu määritellään koiran ensimmäisessä virallisessa näyttelyssä sen täytettyä 15 kk.

Liite 4

Seuraavat rotujärjestöt voivat järjestää yhden näyttelyn vuodessa (rotujärjestölle kuuluvien rotujen päänäyttely) seuraavan ohjeen mukaisesti:

Suomen Kääpiökoirayhdistys ry. - ryhmä 9 seura- ja kääpiökoirat sekä muissa roturyhmissä olevat Suomen Kääpiökoirayhdistyksen alaiset rodut

Suomen Noutajakoira järjestö ry. - kaikki noutajarodut

Suomen Palveluskoiraliitto ry. - rotujärjestön alaiset rodut sekä rodut, joilla on osallistumisoikeus palveluskoirakokeisiin

Suomen Seurakoira yhdistys ry. - rotujärjestön alaiset rodut

Suomen Spanieliliitto ry - kaikille spanieleille ja vesikoirille, ryhmä 8.2 ja 8.3

Suomen Terrierijärjestö ry. - ryhmä 3 terrierit

Suomen Vinttikoiraliitto ry. - ryhmät 10 vinttikoirat ja ryhmä 5.7 alkukantaiset metsästyskoirat sekä basenji ja faaraokoira

Kaikki nämä näyttelyt ovat yllämainittujen rotujärjestöjen pääerikoisnäyttelyitä ja sisältyvät niille rekisteröintien perusteella myönnettävien näyttelyiden lukumäärään.